

Pensioenen en lijfrenten belastbaar in Nederland?

Over pensioenen en lijfrenten is reeds vele malen geschreven in dit magazine door professionals als Cees Nijman en Marc Vandendijk. Misschien mag ik – als amateur – een duit in het zakje doen.

Aanleiding

De Belastinginspecteur Buitenland in Heerlen (Inspecteur) heeft met dagtekening 9 april 2021 aan vele Nederbelgen een brief (Brief) geschreven, waarin hij aankondigt, dat hij voornemens is een aanslag inkomstenbelasting op te leggen over het jaar 2018. Bovendien wil hij weten, hoe die inkomsten in 2016 en 2017 in België verwerkt zijn.

De Inspecteur meldt, dat hij zijn informatie over 2018 verkregen heeft uit België op basis van een overeenkomst van 5 maart 2018 tussen de belastingautoriteiten (Overeenkomst).

Opzet

Alvorens de Overeenkomst en de Brief te bespreken, wordt eerst ingegaan op de belastingverdragen met Nederland alsmede worden enige inperkingen gemaakt bij de bespreking van de Brief. Nederland kent een belastingjaar en België een inkomstenjaar. In dit stuk dekt de term “inkomstenjaar” beide begrippen.

Belastingverdragen

Het Belastingverdrag tussen België en Nederland (Verdrag 1970) is op 1.01.2003 overgegaan in een nieuw verdrag (Verdrag 2001) (1*).

Private pensioenen uit Nederland werden in Verdrag 1970 toegewezen aan België, het woonland. Lijfrenten werden niet genoemd. Zij werden toegewezen aan België hetzij via het pensioenartikel (2*) hetzij via het restartikel (3*).

In Verdrag 2001 is de hoofdregel niet veranderd, maar er zijn twee aanpassingen gemaakt:

1. Ondanks de hoofdregel mag Nederland private pensioenen belasten als aan elk van 3 voorwaarden wordt voldaan (4*):

1a. De bijdragen aan het pensioenfonds c.q. verzekeraar zijn door Nederland fiscaal gefaciliteerd.

1b. De uitkeringen worden in België niet belast dan wel belast met een speciaal tarief (5*)

1c. Het totaalbedrag is meer dan € 25.000

2. Lijfrenten zijn gedefinieerd en worden behandeld als pensioenen (6*)

Inperkingen ten aanzien van de Brief

In dit stuk wordt ervan uitgegaan, dat de beweringen van de Inspecteur correct zijn.

De opbouw van de pensioenen en de stortingen van kapitalen voor lijfrenten zijn gebeurd in Nederland voor 2004 voor werknemers of voor 2006 voor werknemers (7*). Beter is aan te nemen, dat de opbouw en de stortingen zich voor 2003 hebben plaatsgevonden in Nederland, dat wil zeggen dat Verdrag 1970 nog van toepassing was. Immers, in die situatie gaf Nederland verklaringen van Vrijstelling loonbelasting (Loonbelastingvrijstellingsverklaring) af, omdat Verdrag 1970 het woonland (België) aanwees, als de Staat, die de bronnen van inkomen uit pensioenen en lijfrenten kon belasten.

De aanname is dus, dat de belanghebbende als gepensioneerde of/ en als lijfrentetrekker van Nederland naar België emigreerde voor 2001 in het bezit van een Loonbelastingvrijstellingsverklaring (8*).

De Overeenkomst

Op 5 maart 2018 zijn de Belgische Minister van Financiën, J. van Overveldt, en de Nederlandse Staatssecretaris van Financiën, M.Snel, het volgende overeengekomen (9*):

1. Voor wat betreft het inkomensjaar 2016

België zal voor dit jaar aan Nederland een opgave doen over Nederlandse private pensioenen [en lijfrenteuitkeringen] met een bedrag van hoger dan € 25.000. België zal per persoon aangeven of die bedragen belast zijn voor het volle tarief of voor het speciale tarief of niet (10*).

De lijst zal uiterlijk op 1 juli 2018 aan Nederland geleverd worden.

Nederland heeft bij de ondertekening van deze overeenkomst aan België een lijst overhandigd van hen, waarvoor in Nederland in 2018 loonbelasting is ingehouden (11*). België zal die lijst met voorrang behandelen.

2. Vanaf inkomensjaar 2017

België zal per inkomensjaar aan Nederland een opgave doen over Nederlandse private pensioenen [en lijfrenteuitkeringen] met een bedrag van hoger dan € 25.000. België zal per persoon aangeven of die bedragen belast zijn voor het volle tarief of voor het speciale tarief of niet.

Nederland zal per jaar een lijst aanleveren van inwoners van

België met een Nederlands privaat pensioen. België zal voor het betreffende inkomstenjaar aan Nederland een opgave doen over pensioenen [en lijfrenteuitkering] met een bedrag van hoger dan € 25.000. België zal per persoon aangeven of die bedragen belast zijn voor het volle tarief of voor het speciale tarief of niet. België zal anderhalf jaar na afloop van het inkomstenjaar de informatie aan Nederland leveren.

De Brief

De Inspecteur verwijst in zijn Brief naar de Overeenkomst als bron van informatie over het inkomstenjaar 2018. Hij kondigt aan, dat hij voornemens is een aanslag inkomstenbelasting over dat jaar op te leggen. Hij kan dat doen, omdat nog geen 3 jaar verlopen zijn tussen ultimo 2018 en de datum van de Brief (12*). Wel geeft hij de mogelijkheid om binnen 3 weken de reageren (13*).

Marc Vandendijk meent, dat Nederland de Belgische belasting geheven over het jaar 2018 zou moeten compenseren (14*). Het kan nooit kwaad dit te verzoeken aan de Inspecteur.

Verder vraagt de Inspecteur informatie over de Belgische belastingheffing over de inkomstenjaren 2017 en 2016. Hij heeft blijkbaar de intentie ook over die jaren te heffen. Dat kan hij niet doen via een gewone aanslag. Dat moet geschieden via een navordering (15*).

Voor een navordering is een nieuw feit vereist. De Inspecteur zal aanvoeren, dat het nieuwe feit de informatie uit België is. Had de Inspecteur dit niet eerder kunnen en moeten weten? Er was immers een Loonbelastingvrijstellingsverklaring afgegeven op basis van Verdrag 1970. Hij wist, dat Verdrag 2001 veranderd was op het punt van uitkeringen uit pensioenen en lijfrenten. Hij had de Loonbelastingvrijstellingsverklaring kunnen intrekken en kunnen melden, dat een nieuwe loonbelastingverklaring getoetst zou worden op basis van Verdrag 2001.

In eerdere gevallen heeft de Belastingdienst deze weg gevolgd. Door een andere weg in te slaan, heeft de Inspecteur onzorgvuldig gehandeld.

1*. Verdrag 2001 is gesloten op 5 juni 2001 te Luxemburg. De ingangsdatum is 1-01-2003.

2*. Art. 18 Verdrag 1970

3*. Art. 22 Verdrag 1970

4*. Art. 18 §2 Verdrag 2001

5*. 3%*30%*kapitaalwaarde

6*. Art. 18 §7 jo §1 Verdrag 2001

7*. Door deze inperking worden problemen met de WAP voorkomen

8*. Een Loonbelastingvrijstellingsverklaring houdt in, dat de Nederlandse belastingdienst ermee instemt, dat het pensioenfonds c.q. de verzekeraar geen loonbelasting hoeft in te houden op de uitkeringen

9*. Zie Staatscourant 2018 nr. 17744 van 28 maart 2018

De inkomensjaren 2019 en 2020

Als een aanslag wordt gevestigd over het inkomstenjaar 2018, dan doet hij dit ook over het inkomstenjaar 2019 en 2020.

De aangifte 2020 in België moet nog gebeuren. In de aangifte worden de Nederlandse pensioenen en lijfrente aangegeven zoals gebruikelijk, maar tegelijkertijd dient een vrijstelling te worden aangegeven voor hetzelfde bedrag op basis van Verdrag 2001.

Tegelijkertijd wordt voor die uitkeringen een aangifte in Nederland gedaan.

Als 6 maanden na de Belgische aanslag over het inkomstenjaar 2019 nog niet verlopen is, zou via een bezwaar analoog aan het inkomensjaar 2020 gehandeld moeten worden. Als die termijn wel overschreden is, zou overwogen kunnen worden in Nederland een aangifte te doen met het verzoek om de Belgische belasting over inkomstenjaar 2019 te verrekenen.

Het progressievoorbehoud

Nu Nederland gaat heffen over de uitkeringen van pensioenen en lijfrenten, moet België die bronnen van inkomsten vrijstellen onder progressievoorbehoud (16*). Omdat pensioenen en lijfrenten in België in deze gevallen worden belast tegen een speciaal tarief (17*), verhindert Verdrag 2001 dat het progressievoorbehoud enig effect resorteert. De belastingadministratie heeft een andere opvatting, ondanks dat de Minister in het parlement heeft verklaard, dat hij zich neerlegt bij eerdere gerechtelijke beslissingen (18*).

Als de belastingadministratie toch volhardt in zijn standpunt, zal bezwaar gemaakt moeten worden.

Conclusie

Vanwege de ingewikkeldheid van het onderhavige geval, lijkt hulp van professionals aan te raden.

Brasschaat 13.05.2021

Brord Wehmeyer

10*. 3%*30%*kapitaalwaarde

11*. Waarschijnlijk is bedoeld: "... waarvoor in Nederland in 2018 geen loonbelasting is ingehouden."

12*. Art. 11 leden 3 en 4 AWR

13*. Er kan uitstel gevraagd worden.

14*. Zie Vandendijk in NBM Magazine van 12 december 2016: "... maar wij denken dat het zo is dat Nederland verrekening moet toestaan van de belasting die als dusdanig in België is betaald in de mate dat zij gaan belasten aan Nederlandse kant.

15*. Art. 16 lid 3 AWR

16*. Art. 23 § 1 Verdrag 2001

17*. 3% x 30% x kapitaalwaarde

18*. Mondelinge vraag S.Matheï, 10 februari 2021, Kamercomm. Fin., Criv 55 Com 376, 23